

IJzersterk Onderwijs

kindcentrum

Het IJzeren Kind

KC het IJzeren Kind

16-4-2018

IJzersterk Onderwijs

Inhoud

Waardegericht onderwijs	2
Welke waarden heeft ons kindcentrum?	2
Waarde: Sociaal.....	2
Waarde: Toegewijd.....	2
Waarde: Enthousiast.....	2
Waarde: Reflectief	2
Waarde: Kritisch.....	3
Wat willen we de kinderen (nog meer) leren?	3
Kennis.....	3
Vaardigheden	3
Attituden	3
Hoe bereiken we dat de kinderen dit leren?	3
Autonomie krijgen en geven (de mate van invloed die iemand ervaart, keuzevrijheid in handelen)	3
Betekenisvol (significant, veelbetekenend, veelzeggend).....	4
Coöperatief	4
Breinprincipes	4
Hoe organiseren we dit in ons onderwijs	5
Gepersonaliseerd onderwijs	6
Onderwijs aan viertallen (kleine groepjes).....	7
Groepsgericht onderwijs.....	7
Groepsdoorbrekend onderwijs	7

Waardegericht onderwijs

Op KC het IJzeren Kind kiezen we voor waardegericht onderwijs. Waarden zijn idealen en motieven die in een samenleving of groep als nastrevenswaardig worden beschouwd. Waarden zijn opvattingen over wat wenselijk is. Waardegericht onderwijs is onderwijs dat bewust bepaalde waarden en normen stimuleert. Ze wil dat kinderen deze waarden en normen leren kennen. Dat ze deze ervaren en er consequenties uit leren trekken voor het eigen gedrag.

Waardegericht onderwijs kan plaatsvinden binnen het kader van bepaalde vakken (bijvoorbeeld de Vreedzame School), maar vindt ook vakoverstijgend plaats. Waardegericht onderwijs werkt de hele dag door in ons pedagogische en didactische handelen.

Welke waarden heeft ons kindcentrum?

Onze waarden komen terug in [onze missiestatement](#): Kindcentrum het IJzeren Kind: IJzersterk in ontwikkeling

S: sociaal

T: toegewijd

E: enthousiast

R: reflectief

K: kritisch

Waarde: Sociaal

Norm:

- we vertonen pro-sociaal gedrag (gedrag dat niet alleen gericht is op het eigen welzijn, maar ook op dat van anderen; een win-win situatie)
- we participeren in de taken op groeps- en kindcentrumniveau (opruimen, verzorgen, veiligheid)

Waarde: Toegewijd

Norm:

- we doen ons werk of onze opdracht met veel aandacht en zorg (werk ziet er bijvoorbeeld verzorgd uit)
- we zijn betrokken bij dat wat we doen (we zetten ons volledig in voor onze taken)

Waarde: Enthousiast

Norm:

- we zijn (intrinsiek) gemotiveerd voor ons werk/onze opdrachten
- we zijn positief en denken in kansen i.p.v. belemmeringen (growth mindset)

Waarde: Reflectief

Norm:

We staan stil bij het gevolg van ons handelen

- op het resultaat van ons werk, de ontwikkeling van de kinderen, de samenwerking (hebben we het maximale eruit gehaald?)
- op de omgeving, de maatschappij (in hoeverre zijn we daar verantwoordelijk voor?)

Waarde: Kritisch

Norm:

- we stimuleren zelfstandig, onderzoekend en onafhankelijk denken (wat betreft kennisvergaring als in de sociale context)
- we mogen een eigen oordeel, mening over iets hebben en die ook op een respectvolle manier uiten

Wat willen we de kinderen (nog meer) leren?

Kennis

Op het IJzeren Kind leren de kinderen een goede basis. Wij vinden het belangrijk dat kinderen kennis niet alleen onthouden, maar ook leren toepassen in diverse situaties. Naast deze basiskennis, stimuleren wij dat kinderen leren zelf kennis te creëren.

Vaardigheden

Wij brengen onze kinderen bewust sociale vaardigheden bij, wij leren hen om op een prettige manier met anderen samen te werken. Zo leren wij de kinderen om zowel online als offline op een goede manier met elkaar te communiceren. Hierbij maken wij hen bewust van de verschillen tussen mensen.

Attituden

Onze kinderen krijgen de mogelijkheid om vanuit nieuwsgierigheid en doorzettingsvermogen ondernemend te zijn. Ons doel is dat zij verantwoordelijkheidsgevoel ontwikkelen en eigen beslissingen kunnen en durven nemen.

Hoe bereiken we dat de kinderen dit leren?

In ons onderwijs maken we gebruik van [breinvriendelijk leren](#). Leren is vanuit het brein gezien het vormen van nieuwe sterke contacten tussen hersencellen: neurale netwerken. Dit geldt zowel voor het leren van kennis, het verbeteren van vaardigheden als het vormen van attitudes. Het ABC-principe ondersteunt dit proces.

Hierbij staat de A voor Autonomie, de B voor Betekenisvol en de C voor Coöperatief.

[Autonomie krijgen en geven](#) (de mate van invloed die iemand ervaart, keuzevrijheid in handelen)

Meer autonomie verhoogt motivatie, wilskracht en prestaties.

- met ruimte voor eigen keuzen (bijvoorbeeld de kinderen zelf onderwerpen of opdrachten te laten kiezen; zelf een verwerkingsmethode te laten kiezen (mindmap, opstel, tekening); zelf laten kiezen om een opdracht alleen te doen of met iemand samen; zelf te kiezen waar je de opdracht uitvoert; eigen opdracht beoordelen)

- met reflectie op zichzelf (hoe heb ik mijn werk/opdracht gedaan (proces, resultaat))

Betekenisvol (significant, veelbetekenend, veelzeggend)

- op maat aansluiten bij de voorkennis
- vanuit interesse
- in gevarieerde context

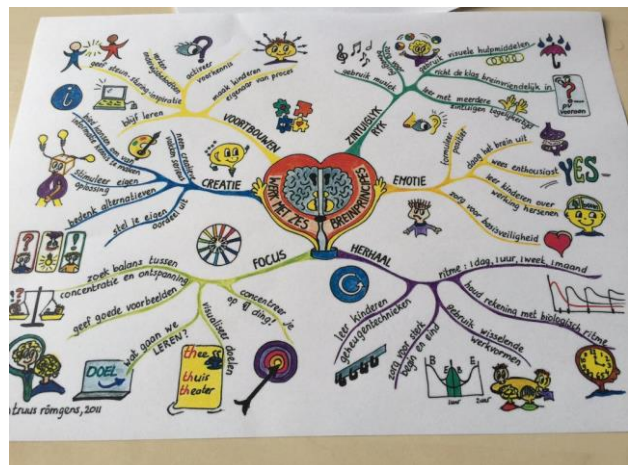
Coöperatief

Coöperatieve werkvormen zijn goede werkvormen om samenwerken te oefenen. Samenwerken is een vaardigheid die kinderen nodig hebben om goed te kunnen functioneren in de samenleving.

Door met elkaar samen te werken praten kinderen met elkaar over de leerstof. Ze zijn er actief mee bezig en leren van elkaar. Kinderen krijgen meer inzicht in de leerstof door het elkaar uit te leggen, te bespreken. Bovendien leren kinderen door het samenwerken I elkaar beter kennen, ontstaat er begrip voor elkaar en zijn ook bereid elkaar te helpen.

Breinprincipes

Daarnaast maken we gebruik van de 6 breinprincipes: **alle zes bij de les**: focus, herhaal, voortbouwen, emotie, creatie en zintuigelijk rijk.

Emotie: nieuwsgierigheid stimuleren, uitdagingen creëren, spannende situaties scheppen, verassingen verzorgen

Herhaal: voorbereidingsopdrachten, herhaal zonder saai te worden (afwisseling)

Zintuigelijk rijk: gebruik beelden, filmpjes, kleuren, geuren, voelen, zorg voor fysieke beweging tijdens het leren

Creatie: zelf ontdekken, puzzelen, kinderen als co-docent, kinderen actief bezig met de lesstof

Focus: aandacht van de kinderen pakken, werken met leerdoelen, nut aangeven, het goede voorbeeld geven

Voortbouwen: voorkennis ophalen, aansluiten bij ervaringen, gebruik van associaties en metaforen.

En zijn overtuigd van **de ontwikkelbaarheid** van ieder kind (growth mindset)

Er zijn drie wezenlijke vragen die iedere leerkracht moet stellen over hun overtuiging rond ontwikkelbaarheid:

Geloof je in je eigen ontwikkelbaarheid? Geloof je in de ontwikkelbaarheid van de ander (het kind)?

Gelooft de ander in zijn ontwikkelbaarheid?

Het is hierbij belangrijk om een op groeigerichte mindset te hebben:

- Feedback op de aanpak, het proces, de inspanning
- Van fouten maken leer je
- Doorzetten
- Het brein is plastisch

Zie ook YouTube:

<https://www.powtoon.com/m/gdHcPLvBcl7/1/m>

Hoe organiseren we dit in ons onderwijs

Uit de interviews met de leerkrachten van het IJzeren Kind blijkt de voorkeur uitgaat naar 4 verschillende organisatiestructuren:

- Gepersonaliseerd (individueel)
- In viertallen (kleine groepjes)
- Groepsgewijs (grote groep)
- Groepsdoorbrekend (binnen het plein)

Daarbij geven de leerkrachten aan dat ze het erg belangrijk vinden dat de kinderen een veilige basisgroep hebben. De klas waar ze bij horen. De groep kinderen waarmee ze verjaardagen en jaarfeesten vieren, lief en leed delen. Deze groep bestaat uit 24 tot 30 kinderen en 1 of 2 leerkrachten. We proberen voor de sociale cohesie in de groep de samenstelling vanaf groep 3 stabiel te houden. Wisselingen kunnen plaatsvinden op basis van 3 gronden:

- omdat we hier door het leerlingenaantal toe gedwongen worden (verhuizingen / zijinstroom),
- omdat de synergie in de klas tussen de kinderen onderling zich op negatieve manier heeft ontwikkeld, waardoor de kinderen zich niet meer optimaal kunnen ontwikkelen,
- omdat de problematiek die de kinderen met zich meedragen zich in dien mate verdicht, dat dit een onevenredige zware belasting voor de groepsleeracht(en) is.

Naast de groepsleerkracht(en) proberen we ook een aantal keren per week onderwijsassistenten in te zetten in de groepen (stagiaires / vast in dienst). De inzet hiervan is afhankelijk van de financiën en het aantal studenten dat we van het KW1C mogen opleiden.

Voor de gymlessen (toestellen) wordt eens per week gymleerkracht ingezet voor de groepen 3 tot en met 8. In de toekomst kunnen we ook vakleerkrachten aantrekken voor andere vakken (muziek, Engels, beeldend). Dit is afhankelijk van de financiën.

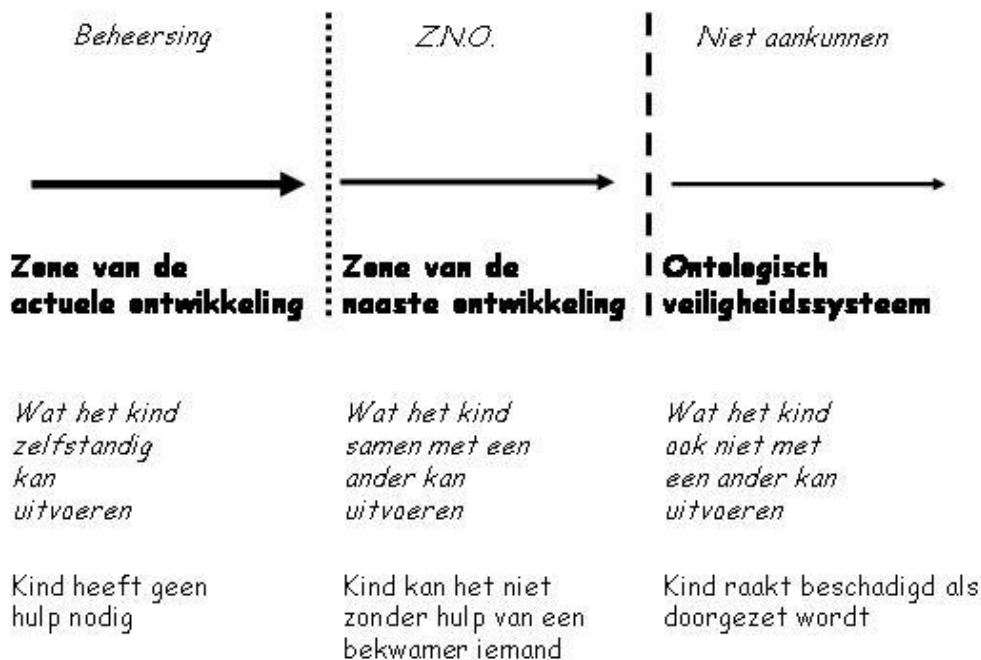
Bovendien maken we regelmatig gebruik van de inzet van ouders/grootouders zoals bij begeleiden van uitstapjes, technisch lezen in groep 3-4-5, ondersteuning ateliers en bij de thema's (wereldoriëntatie).

We noemen ons onderwijsconcept **IJzersterk Onderwijs**

Gepersonaliseerd onderwijs

De kinderen krijgen de les/ontwikkelstof in principe aangeboden in de eigen groep. Hierbij worden de cognitieve vakken (taal, spelling, woordenschat, lezen, begrijpend lezen, rekenen en automatiseren) op een gepersonaliseerde manier aangeboden. Kinderen werken aan hun eigen doelen. Noch de instructie, noch de verwerking wordt klassikaal / gestandaardiseerd aangeboden, zodat deze volledig aansluit bij de behoefte van het kind. Ieder kind werkt afwisselend in zijn/haar zone van beheersing en zone van naaste ontwikkeling. De zone van de naaste ontwikkeling is het verschil tussen wat het kind zonder hulp kan doen en wat hij of zij met hulp kan doen (Lev Vygotski (1896 - 1934). Zowel het

Vygotsky's Zone van de naaste ontwikkeling Z.N.O.

kind als de leerkracht schatten in waar de zone van de naaste ontwikkeling voor het kind begint. Kinderen kunnen zich aanmelden voor instructie, of hier door de leerkracht toe worden uitgenodigd. Het hoeft niet altijd de leerkracht te zijn die het kinderen in de ZNO ondersteunt, dit kan ook een medeleerling, ouder of (stagiaire) onderwijsassistente zijn.

Loopt de inschatting van de ZNO tussen kind en leerkracht sterk uiteen, volgt er een leergesprek tussen hen waarin dit besproken wordt.

Bij de verwerking van deze ontwikkelstof krijgt het kind regelmatig een zekere mate van autonomie. Dit is afhankelijk van het onderwerp en de verwerkingsmogelijkheden. Zo kunnen kinderen kiezen of ze een opdracht samen of alleen willen maken. In een stilleruimte of in de groep. Met het Chromebook of op papier e.d.

De verwerkingsstof moet altijd betekenisvol voor de kinderen zijn (aanhaken in de hersenen op voorgaande kennis en vaardigheden).

De toetsing vindt plaats op het moment dat het kind in overleg met de leerkracht wil vaststellen of leerdoel behaald is.

Onderwijs aan viertallen (kleine groepjes)

Bij bepaalde vakken (zoals bij wereldoriëntatie, maar ook bij bijvoorbeeld technisch of begrijpend lezen, Engels, verkeer) kan de begeleiding en verwerking in kleine groepjes plaatsvinden. Hierbij maken de kinderen gebruik van het leren met en van elkaar. Bovendien kan de leerkracht (of iemand anders) hierbij ook coöperatieve werkvormen inzetten.

Groepsgericht onderwijs

Zoals eerder gezegd is de groep de basis waaruit de kinderen vertrekken om te leren. Toch kiezen wij niet voor klassikaal onderwijs. Ook niet voor het indelen van grote groepen kinderen naar niveau. Wij geloven in gepersonaliseerd onderwijs en de heterogeniteit van de groep. Zo kunnen kinderen hun eigen talenten, kennis en vaardigheden ontwikkelen. Sommige activiteiten bieden we wel groepsgewijs aan. Enerzijds omdat dit van duidelijke meerwaarde is (denk aan de vreedzame school) of omdat het organisatorisch beter haalbaar is (en niet interfereert met de ontwikkeling van de kinderen: bijvoorbeeld gymnastiek, klas en kunst, groepsuitjes, voorstellingen, feesten, verjaardagen e.d.).

Groepsdoorbrekend onderwijs

Naast gepersonaliseerd, viertallen en groepsgericht onderwijs bieden we ook groepsdoorbrekend onderwijs aan. Binnen het plein (plein 1-2, 3-4, 5-6, 7-8) krijgen kinderen wekelijks de mogelijkheid om zich in te schrijven voor een atelier waarin –afhankelijk van het aantal aanmeldingen en de mogelijkheden tot begeleiding- de kinderen naast beweging (sport, dans), ook creatieve vakken (beeldend, muziek, toneel), techniek (natuur-/scheikunde, koken) en ICT vaardigheden krijgen aangeboden.